

TER BESLISSING

Datum

31-01-2024

Onze Referentie

Min-BuZa.2024.001

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

M, R

Bescherming persoonlijke levenssfeer

nota

Kamerbrief Humanitaire hulp aan Gaza via airdrop

Aanleiding

- Acute humanitaire crisis in Gaza en nijpende tekorten aan basisgoederen.
- Motie Dobbe c.s. tijdens tweeminutendebat RBZ 18/1, die de regering oproept hulpgoederen via luchtdroppingen of schepen aan de bevolking van Gaza te leveren.
- Verzoek JOR aan NL om middels een gezamenlijke *airdrop* hulpgoederen te leveren aan het *Jordanian Field Hospital* in Gaza.
- Kennisgevingsbrief d.d. 26 januari waarin het kabinet aankondigt om – indien de mogelijkheid zich voordoet – een luchtdropping uit te voeren om humanitaire hulp aan de bevolking van Gaza te leveren.

Geadviseerd besluit

- Uw (M en R) akkoord voor het informeren van de Kamer door middel van bijgevoegde Kamerbrief en uw medeondertekening van deze brieven.
- Brieven worden zo snel mogelijk na de operatie verstuurd.

Kernpunten

- Het verruimen en versnellen van de toegang van humanitaire hulp aan Gaza over land blijft prioritair. De urgentie van de situatie, waarbij onvoldoende hulp de bevolking bereikt en de distributie aanzienlijke belemmeringen kent, noopt tot het actief onderzoeken van alternatieven.
- Het betreft inzet in het kader van art. 100 Grondwet, omdat het gaat om inzet van de krijgsmacht voor humanitaire hulpverlening in een gewapend conflict. Derhalve is de Kamer op 26 januari middels een kennisgevingsbrief op voorhand geïnformeerd over de beoogde inzet. Daarbij is gemeld dat TK omwille van de operationele veiligheid na afloop van de operatie nader zal worden geïnformeerd. Dit met verwijzing naar art 100 lid 2, dat daarvoor de grondslag biedt.
- In samenwerking met JOR zijn de details van deze operatie vervolgens verder uitgewerkt. Het betreft de levering van basisgoederen (medische en chirurgische middelen en nooddrantsoenen) aan het Jordaanse veldhospitaal in Gaza.
- In het geval van Gaza is een van de reguliere rechtsbases (VNVR-resolutie, zelfverdediging en/of uitnodiging gastland) niet beschikbaar

doordat Nederland de Palestijnse Gebieden niet als staat erkent; de *de facto* controle door Hamas en de controle van het luchtruim door ISR.

- Wel kan rechtvaardiging van de operatie worden gevonden in de VNVR resoluties 2286 en 2712; de plicht van de partijen bij het gewapend conflict humanitaire hulp door te laten en het essentieel belang de noodlijdende bevolking van Gaza te voorzien van humanitaire hulp.
- Nederland beoogt met deze operatie bij te dragen aan essentiële basisbehoeften van de burgerbevolking in Gaza door het leveren van specifieke goederen waar momenteel een ernstig tekort aan is, wat in dit verband kan worden gekwalificeerd als een essentieel belang. De concrete acute behoefte is geïdentificeerd in overleg met Jordaanse partners en het Jordaanse veldhospitaal. Het gaat daarbij om herbevoorrading van medische en chirurgische middelen en nooddrantsoenen

Datum

31-01-2024

Onze Referentie

Min-BuZa.2024.001

Internationale en diplomatieke belangen

- *Airdrops* bieden uitkomst voor het leveren van kleine volumes zoals bestemd voor de gezondheidszorg, maar voorzien bij lange na niet in de acute noden in Gaza en de schaal waarop humanitaire hulp gegeven moet worden. Daartoe blijft druk voor toegang over land essentieel.
- De additionele uitgaven die gemoeid zijn met de operatie bedragen ca. EUR 1 mln. Daarvan is ca. EUR 750.000 bestemd voor de operatie zelf en ca. EUR 250.000 voor de hulpgoederen. Deze uitgaven komen ten laste het budget voor humanitaire hulp van BHOS via het raamconvenant noodhulp voor het inschakelen van middelen van Defensie voor humanitaire inzet.

Toelichting

Planning en besluitvorming

Veiligheid van de staat

- JOR heeft meermaals succesvolle *drops* uitgevoerd bij het eigen veldhospitaal in Gaza, [redacted]

Internationale en diplomatieke belangen

- Naar aanleiding hiervan is NL gepolst door JOR voor een gezamenlijke poging. NL heeft positief gereageerd op deze uitvraag van JOR. [redacted]

Internationale en diplomatieke belangen

- Vervolgens heeft JOR de concrete behoefte aan basisgoederen geïdentificeerd bij het veldhospitaal. Op militair niveau hebben NL en JOR de operationele planning verder uitgewerkt en deze ook met ISR gedeeld.

- Na de kennisgevingsbrief d.d. 26 januari en positief besluit in de MR is de inzet verder voorbereid. NL zal vliegen met een eigen C-130 en gemengde NL-JOR bemanning. DEF heeft de hulpgoederen aangeschaft en de af te werpen pallets samengesteld.
- Een structurele luchtbrug is niet aan de orde; verdere inzet wordt gezien aan de hand van de effectiviteit en wenselijkheid van een vervolgoperatie.

Voorlichting Kamer n.a.v. art. 100

- De operatie betreft een niet-reguliere operatie in het kader van art. 100 van de Grondwet; namelijk het leveren van humanitaire hulp tijdens een gewapend conflict, in plaats van een structurele bijdrage aan een militaire missie voor de bevordering van de internationale rechtsorde. Derhalve zijn niet alle elementen van het Toetsingskader op dezelfde manier onverkort van toepassing.
- Het is niet de eerste keer dat een kennisgevingsbrief wordt opgevolgd met een Kamerbrief die wel elementen van het Toetsingskader bevat, maar niet het hele toetsingskader afloopt. In 2014 stuurde het kabinet een dergelijke brief in reactie op de kennisgevingsbrief n.a.v. de crash van vlucht MH-17 (Kamerstuk 33 997 – 2, 2014).
- DEF adviseert de Kamer na afloop van de inzet te informeren op grond van de operationele veiligheid tijdens de vlucht en de *drop*.
- Volgens art. 100 van de Grondwet is de regering verplicht *vooraf* de Staten-Generaal in te lichten over de inzet of het ter beschikking stellen van de krijgsmacht voor humanitaire hulpverlening in geval van gewapend conflict.
- Deze Kamerbrieven volgen de uitzondering in het tweede lid van dit artikel, die stelt dat indien dwingende redenen het vooraf informeren van de Kamer verhinderen, dit zo spoedig mogelijk gedaan dient te worden.

Communicatie

- Betrokken posten (AMM, RAM, TLV) zijn in kennis gesteld van de voorbereidingen.
- Met COM worden *lines to take* worden opgesteld voor het moment van kennisgeving aan TK.

Bijlage

- Kennisgevingsbrief 26 januari jl.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden